

Bijna 700 jaar geleden ploeterde een volksleger uit het graafschap Vlaanderen zich in de Kortrijkse modder naar een overwinning tegen een ridderleger uit Frankrijk. De Guldensporenslag, het was een historische gebeurtenis van formaat. Poorters die ridders verpletterend hadden verslagen, de schok zou vandaag te vergelijken zijn met een finale in het wereldkampioenschap voetbal waarbij Luxemburg met 6-0 zou winnen van Brazilië. Het nieuws van de onverwachte Vlaamse overwinning verspreidde zich dan ook als een vuur over het middeleeuwse Europa, zelfs de Paus werd er voor uit zijn slaap gewekt. De Vlaamse David had de Franse Goliath knock out geslagen.

Elf juli werd een symbool: een symbool voor de kracht van een vastberaden volk, voor het verlangen naar vrijheid, voor de strijd van de kleine burger -de underdog- tegen het establishment. Recent onderzoek van de Gentse historica Veronique Lambert toont aan dat de Guldensporenslag in onze contreien eeuwenlang een ankerpunt was voor de Vlaamse identiteit. Het hedendaagse Vlaanderen koos elf juli dan ook als zijn officiële feestdag.

Daar is niets mis mee. Althans, dat zou je denken. De jongste jaren liggen zulke symbolen echter onder vuur. Postmoderne historici schreven boeken om ons uit te leggen dat nationale symbolen allemaal berusten op leugens. Zo heeft de Guldensporenslag van 1302 geen zier te maken met het hedendaagse Vlaanderen en is er destijds door Hendrik Conscience een flinke korrel zout aan het verhaal toegevoegd. Hun conclusie is dat nationale identiteit slechts een uitvinding is van romantische geschiedenisvervalsers. Vlaming zijn, betekent dus helemaal niks, het is pure fictie. Wie zichzelf na lezen van hun boeken nog Vlaming noemt, laat staan er trots op is, behoort allicht tot het gelukkig uitstervende ras van vendelzwaaiende flaminganten. Een verstandig mens moet zijn Vlaams geboortedorp achter zich laten; de wereld –de global village- is zijn dorp.

De postmodernisten slaan de bal echter volledig mis. De strijd van het graafschap Vlaanderen in 1302, mag dan niet veel te maken hebben met het Vlaanderen van 2002, dat doet eenvoudig niets ter zake. Bij een symbool gaat het er immers niet om of de achterliggende realiteit ervan wel juist is. Toen de Vlamingen in de 19de eeuw kozen om op 11 juli feest te vieren, was Vlaanderen een arme, rurale regio in een land waar hun taal nauwelijks rechten had. Vandaag zijn we de leidende deelstaat van een federaal land en staan we als regio economisch aan de top. Daar gaat het om: om de kracht van een vastberaden volk, om vrijheid, om David die Goliath kan verslaan. Op 11 juli herdenken we dus niet op de eerste plaats de veldslag van zoveel jaar geleden: we vieren het feest van onze samenhang. We kijken terug op het verleden dat ons allen tot Vlamingen getekend heeft en we maken als lotsgemeenschap de balans op van hoe we ervoor staan. Onze nationale symbolen -11 juli, het leeuwenvaandel en ons volkslied- maken dit alles tastbaar en zichtbaar.

De gretigheid waarmee progressieve intellectuelen vandaag meestappen in de postmoderne verwerping van identiteit, roept dus wel wat vragen op. Waarom is het

nog altijd niet vanzelfsprekend voor alle Vlamingen om zich Vlaming te noemen? Waarom zegt een bekend Vlaams parlamentslid dat hij zich ongemakkelijk voelt bij de Vlaamse symbolen? Waarom verving de Vlaamse regering het ambitieuze project "Vlaanderen-Europa 2002" door de fletse "Kleurennota"? Waarom kunnen we alleen een volksfeest organiseren rond onze identiteit met een officieel feestlied waarin we onszelf belachelijk maken? Met zelfrelativering is niets mis, maar kan men zich voorstellen dat de Schotten of de Nederlanders hun nationale feestdag zouden vieren met een lokale variant van "Vlaanderen Boven"? Nee dus. Wat scheelt er dan met ons?

Ongetwijfeld speelt bij een deel van de bevolking nog het idee dat het omarmen van de Vlaamse identiteit een verraad zou inhouden ten opzichte van de staat België. Maar veel belangrijker is de opkomende tendens dat men zich van Vlaanderen moet afkeren omdat sommigen zich gretig bedienen van de Vlaamse symbolen om een lading te dekken waarvan men sterk afkerig staat. Het is begrijpelijk, maar totaal verkeerd. Het zou even dwaas zijn om seksualiteit te verwerpen omdat er pornografie bestaat. Zonder seksualiteit kan een volk niet verder bestaan; zonder identiteit evenmin.

Een natie, een volksgemeenschap is immers niet zomaar iets vrijblijvend. Eerst en vooral is het de drager van de democratie. Ik verklaar me nader. De belangrijkste pijler van de democratie is de volkssoevereniteit, het principe dat het bestuur bepaald wordt door het volk. Waar wie is dan dat volk? Het is evident dat het niet de hele wereldbevolking kan zijn. Hoe zouden wij dan immers opwegen tegen 80 miljoen Duitsers, laat staan tegen meer dan een miljard Chinezen? Wereldburgerschap is een mooi ideaal, tenminste als men ermee verwijst naar het streven naar meer samenwerking en solidariteit. Maar wie wereldburgerschap gebruikt als slogan om de eigen identiteit weg te gommen, ondergraaft de fundamenten van de democratie. Een wereld waarin de mens wordt herleid tot een onbeduidend radertje in een reusachtig systeem, is voor mij alvast geen ideaalbeeld. Democratie vraagt grenzen. De grenzen van onze democratie zijn de grenzen van Vlaanderen: onze opinievorming is Vlaams net als onze politieke partijen die daarvan de uitdrukking zijn. Dat is precies de reden waarom het bestuur in België zo moeilijk loopt. Het volstaat niet dat alle partijen waarvoor wij in onze democratie kunnen stemmen het met elkaar eens zijn, er moet telkens ook een meerderheid gevonden worden bij de partijen uit de Franstalige democratie. Erg vlot wil dat niet lukken: het tijdskrediet, de zorgverzekering, de onbemande camera's, de spijtoptanten, het jeugdsanctierecht, de NMBS, de sociale zekerheid, enzovoort, enzovoort.

Dames en heren, de werkloosheid in Vlaanderen nam deze maand weer toe. Vlaanderen en Wallonië hebben sterk verschillende economieën. Het federale beleid van mevrouw Onkelinx is een goed beleid voor Wallonië, maar niet voor Vlaanderen. Vlaanderen moet een minister van tewerkstelling hebben die meer kan dan alleen maar statistieken publiceren. De Vlaamse werklozen, de Vlaamse jongeren hebben recht op een efficiënt tewerkstellingsbeleid.

De Vlaamse en Waalse belangen botsen voortdurend tegen elkaar aan. Dat verklaart waarom alle Vlaamse partijen meewerken aan het proces van de staats hervorming en dus meebouwen aan de Vlaamse natiestaat in wording. Ook de partijen met topfiguren

die het niet over de lippen krijgen dat ze Vlaming zijn. Naar aanleiding van elf juli pleegt het officiële Vlaanderen bekend te maken welke bevoegdheden het nog wil verkrijgen.

Geachte toehoorders, een natie is echter nog veel meer dan de drager van democratie. Identiteit is immers geen vrijblijvend begrip. Lidmaatschap van een volksgemeenschap, uitgedrukt in een burgerschap met rechten en plichten, veronderstelt verantwoordelijkheid van het individu tegenover zijn gemeenschap en vice versa. Rechten en plichten, ook voor nieuwkomers. Alloctonen die hier in Vlaanderen hun toekomst wensen op te bouwen, moeten zich aanpassen, zich integreren. Dat betekent in de eerste plaats: de taal leren. Faciliteiten, ook hier in Ronse, kunnen slechts tijdelijk en individueel zijn. Zoaps nog heeft Jan Clement in zijn doctoraalscriptie aangetoond dat de stelling zoals verwoord in de omzendbrief Peeters de enige juiste stelling is. De Franstalige inwoners van Vlaamse faciliteitengemeenten moeten telkens opnieuw verzoeken door hun gemeentebestuur in het Frans aangeschreven te worden. De Vlaamse regering moet dit standpunt krachtadig en consequent verdedigen. Zij mag zich niet laten inpakken door de Franstaligen die schermen met de communautaire vrede. Wel integendeel: het is de Franstalige gemeenschap die telkens weer de communautaire verworvenheden betwist. Het zijn niet de Vlamingen die het territorialiteitsbeginsel van de taalwetten betwisten. Het zijn de Franstaligen die tegen de grondwettelijke indeling van dit land in vier taalgebieden ingaan. De faciliteiten staan haaks op het democratische territorialiteitsprincipe en moeten dus afgeschaft worden. Een natie creëert dus een ethische gemeenschap, de basis waarop een solidaire samenleving kan functioneren. Dat is enerzijds het beste platform om de wereld tegemoet te treden en samenwerking te zoeken met anderen, maar anderzijds ook om de uitdagingen die vanuit de wereld op ons afkomen aan te gaan. Een waardenvolle gemeenschap is immers de beste dam tegen het verwasemen van onze sociale verbanden, de dualisering van de samenleving, de materialisering, de individualisering en het wegvallen van morele en economische zekerheden. Kort gezegd: de natie moet een warm nest zijn. Of laat mij het met de woorden van Benjamin Barber zeggen, auteur van de wereldwijde bestseller "Jihad versus McWorld": "De mensen hebben heimwee naar een gemeenschap waarin ze zich kunnen herkennen."

Ik besluit.

Een agressief nationalisme is verwerpelijk, het heeft alleen respect voor zichzelf en niet voor de anderen. Het antwoord daarop kan echter nooit zijn van voor iedereen respect op te brengen behalve voor zichzelf. De juiste weg is die van de assertiviteit: zelfbewust maar open. Een natie zonder trots is als een persoon zonder zelfvertrouwen, niet tot handelen in staat.

Ik wens u allen een prettige feestdag.